

**Geny ogłoszeń**  
za wiersz milime-  
trowy przed latoty  
w tekście 50 gr., za  
tekstem 40 gr. Ogło-  
szenia tabelarycz-  
ne 50 proc., a swię-  
teczne 25 proc. dro-  
żej. Drobne ogło-  
szenia po 10 groszy  
Dla poszukujących  
pracy 5 gr. za wy-  
raz. Najmiej 1 zł.  
za zastrzeżenie miejsc  
dolicza się 25%.

# EXPRES ZAGŁĘC

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Prenumerata wy-  
nosi miesięcznie  
**zł. 2.-**  
Adres Redakcji, Ad-  
ministracji i Dru-  
karni: Sosnowiec,  
ul. Teatralna 1a  
Redakcji  
Administracji  
karni 15-30

KRAKÓW  
Biblioteka Jagiellońska  
Św. Anny 12

## ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go  
ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Miłowiecka Nr. 5; GRODZIEC, ulica Legionów,

# Powstańcy u wrót Madrytu?

## Sprzeczne informacje o sytuacji walczących stron

BAYONNE, 30. 7. — Wiadomości pochodzące z poza granic Hiszpanji, jak twierdzi Havas, są pomyślnie dla rządu hiszpańskiego. Poddanie się powstańców w San Sebastian, zawiodło nadzieje powstańców z Nawarry, którzy podążali w kierunku San Sebastian, aby otoczyć to miasto i przejąć dowództwo żywności do ośrodków, znajdujących się w rękach wojsk rządowych.

Radio Sewilla ogłosiło dziś w nocy komunikat, w którym zawiadamia, że wojska rządowe zostały na całej linii odparte.

Wszystkie miejscowości aż po Ayamonte (prowincja Huelva) wpadły w ręce powstańców. Zagrożona jest komunikacja pomiędzy Madrytem a Walencją, co powstrzymuje dowództwo żywności do stolicy z portów wschodnich.

Oddziały wojska gen. Mola zestrzeliły trzymotorowy samolot, na północ od Madrytu.

Generał Queipo de Llana zaprzecza,

jakoby miał zamiar zerwać stosunki z pewnymi państwami, zwłaszcza zaś z Francją.

Havas donosi z Sewilli, iż gen. Queipo de Llana oznajmia przez radio, iż wojska jego zajęły miasto Sewillę i całą prowincję. Generał zwraca się do walczących po stronie rządowej z wezwaniem do złożenia broni i przejścia na stronę wojsk powstańczych.

Wedle doniesień z głównej kwatery gen. Mola, Madryt jest całkowicie opanowany przez wojska powstańcze. Wszystkie połączenia stolicy Hiszpanji z

miastami znajdującymi się w rękach wojsk rządowych są przerwane.

Wychodzący w Montpellier dzieńnik „Eclair” donosi z Cerret, że we wtorek rano o godz. 7.20 — 6 samolotów w szyku bojowym przeleciało na wysokości 1500 mtr. granicę Hiszpanji, kierując się w stronę Barcelony.

Reuter nie może otrzymać potwierdzenia pogłoszek o zajęciu przez powstańców Walencji.

W kołach zbliżonych przez powstańców uważają, iż pogłoski te są prawdą podobne.

## Partja komunistyczna udzieli poparcia rządowi madryckiemu

MADRYT, 30. 7. PAT. Przemaszając przez radio, posłanka komunistyczna Dolores Ibaruri, znana pod nazwą „La Passionaria”, o której niedawno krążyły pogłoski że została aresztowana przez powstańców, oświadczyła, że partja komunistyczna jest zdecydowana udzielić całego swego po-

parcia rządowi madryckiemu.

Przemówienie swoje „La Passionaria” zakończyła apelem do robotników wszystkich krajów, aby dopomogli Hiszpanji do zgniecenia faszystów.

BARCELONA, 30. 7. Trzecia kolumna robotnicza, wysłana na pomoc Saragossie wraz z ochotniczym konwo-

jem sanitarnym, liczy około 10 tys. ludzi pod dowództwem Perez Farras, który podczas ostatniej rewolucji, bronił Generalidad przed wojskiem, w następstwie czego został skazany na dożywotnie więzienie, a następnie uwolniony po ogłoszeniu amnestji.

## Min. Roman w Holandji

HAGA, 30. 7. Wczoraj wieczorem rząd holenderski wydał bankiet na cześć min. Romana i wicemin. Lechnieckiego. W przyjęciu tem wzięli udział, minister handlu i przemysłu Holandji prof. Gelissen, ministrowie spraw zagranicznych, finansów, rolnictwa, sprawiedliwości, pos. R. P. Babiński itp.

W czasie bankietu min. Gelissen wygłosił serdeczne przemówienie a w odpowiedzi min. Roman podkreślił wspólność dążeń Polski i Holandji w międzynarodowej polityce gospodarczej oraz cechującą oba kraje troskę zachowania niezależnej linii postępowania w tej dziedzinie.

## Parylewiczowa i Fleischerowa w więzieniu krakowskim

KRAKÓW, 30. 7. W środę o godz. 8.25 wieczorem, pociągiem osobowym zostały przewiezione do więzienia w Krakowie Wanda Parylewiczowa oraz Helena Fleischerowa, które od przeszło miesiąca przebywały w tarnowskim więzieniu, aresztowane w związku z głośną aferą korupcyjną.

W więzieniu tarnowskim pozostaje nadal kupiec Józef Holländer.

## Straszliwy pożar

NOWY JORK, 30. 7. W miejscowości Long Beach, wybuchł w jednej z restauracji na promenadzie wybrzeżnej pożar, który przerzucił się na sąsiednie budynki.

Mimo akcji ratunkowej, prowadzonej w ciągu 4-ch godzin przez 300 strażaków, ogień strawił doszczętnie wszystkie budynki. 15 strażaków odniosło ciężkie poparzenia.

## Drobny pożar w Sosnowcu

Wczoraj wieczorem około godziny 20.40 w domu przy ulicy Targowej 4 zapalił się śmietnik.

Ogień zdołano w krótkim czasie ugasić tak, iż przybyła na miejsce wypadku miejska straż ogniowa nie miała nie do roboty.

# STARCIE Z POLICJĄ

w czasie powitania sztafety z ogniem olimpijskim w Wiedniu

Demonstracja polityczna — Zgórą 500 osób aresztowanych

WIEDEN, 30. 7. Wczoraj wieczorem na Placu Bohaterów odbyło się uroczyste powitanie sztafety olimpijskiej. W uroczystości tej wzięli udział prezydent związkowy Miklas, wicekanclerz Baar - Baarenfels w otoczeniu

## Stypendja dla zdolnych dzieci niezamożnych rolników

WARSZAWA, 30. 7. PAT. P. Premier Sławoj - Składkowski podpisał pismo okólnie, w sprawie pomocy w kształceniu dla wybitnie zdolnych dzieci niezamożnych rolników. Pomoc ta obejmować ma studia, aż do akademickich włącznie. W tym celu każda gmina wiejska w drodze corocznej uchwały, winna utworzyć jedno stypendjum dla najzdolniejszego i najbardziej wartościowego ucznia szkoły powszechnej, będącego dzieckiem rolników danie gminy.

Wysokość stypendjum ma wynosić około 600 zł. rocznie. Gdyby ciężki stan finansowy gminy nie pozwolił na całkowite pokrycie tej kwoty, z pomocą gminie winien przyjsć wydział powiatowy.

Akcyja ta powinna być zrealizowana już w roku bież.

## Ciekawa decyzja

PARYŻ, 30. 7. PAT. Agencja Havasa donosi z Berlina: Międzynarodowy Komitet Olimpijski postanowił wykluczyć amerykańskiego delegata Komitetu Międzynarodowego, który pisał przeciwko kanclerzowi Hitlerowi i ustrojowi narodowo - socjalistycznemu.

członków rządu, przywódcę sportowców austriackich ks. Starhemberg oraz liczni członkowie korpusu dyplomatycznego.

W czasie tej uroczystości z rozmaitych stron placu daly się słyszeć prowokacyjne okrzyki wygłaszane przez megafony. Okrzyki te wznosili członkowie partji narodowo - socjalistycznej.

Członkowie rządu wycofali się nie zwłocznie z Placu Bohaterów, na którym doszło do starcia z policją. Radio wiedeńskie przerwało transmisję z tej uroczystości. Ministrowie zebrał się w pałacu kanclerskim i zawezwali na konferencję prefekta policji Skulla i szereg wyższych urzędników policyjnych. Nawiązano też kontakt telefoniczny z kanclerzem Schuchnigiem przebywającym w rezydencji letniej w pobliżu Salzburga.

Jak donosi agencja Havasa, rząd austriacki zdecydowany jest wystąpić z jaknajwiększą surowością przeciwko sprawcom zamieszek. Policja aresztowa-

ła doraźnie około 100 ludzi. W ciągu nocy dokonywane były dalsze aresztowania, których liczba przekroczyła 400 osób.

Podczas starć na placu, kilkunastu agentów odniosło rany. W oddziałach policyjnych zarządzono pogotowie alarmowe.

Pomimo demonstracji, przewidziany program został w całości wykonany. W wypadku tym chodzi o nieodpowiedzialne elementy, które pragnęły w ten sposób sparaliżować spokojny rozwój wewnętrznej polityki Austrii. Przez tę demonstrację została zahamowana, jeśli nawet nie zagrożona, akcja uspokojenia prowadzona przez rząd związkowy.

W wypadkach zasługujących na to, rząd związkowy, mimo swych dążeń do uspokojenia ogólnej atmosfery, zastosuje politykę silnej ręki.

Skutkiem zaszłych w czasie olimpijskiej uroczystości wypadków, zostało wstrzymane stosowanie ogólnej amnestji.

# Piorun uderzył w balon

Lotnik poniósł śmierć — 11 żołnierzy kontuzjowanych

GDYNIA, 31. 7. — Wczoraj popołudniu w czasie burzy, piorun uderzył w wojskowy balon na uwięzi w Oksywiu.

Balon stanął w płomieniach. W gondoli znajdowali się por. Rybicki i podchor. Wiaderny. Por. Rybickiemu udało się szczęśliwie wyskoczyć ze

spadochronem, natomiast podchor. Wiaderny zaczął spadochronem o płonącą gondolę i poniósł śmierć.

Piorun po uderzeniu w balon spłynął po linie do ziemi i poraził 11 szeregowców, w tem jednego bardzo ciężko.

Według prowizorycznych obliczeń, straty poniesione przez mieszkańców pow. toruńskiego, nawiedzonych klęską huraganu, wynioszą około 1.200.000 zł.

W szpitalu w Toruniu, znajduje się 6 ofiar huraganu.



# Rewelacyjne szczegóły afery z podkładami kolejowymi

Donieśliśmy przed kilku dniami o przesłaniu w Paryżu na żądanie władz polskich jednego z głównych oskarżonych w aferze polsko-belgijskiej go towarzystwa do impregnacji drzewa, Ryszarda Jacobiniego.

Śledztwo w tej sprawie zostało przed kilku miesiącami zamknięte.

Narazie możemy podać niezbrane jeszcze opinii fragmenty tej afery, które wskazują w jak bezczelny sposób wyzuci z wszelkich skrupułów kombinatory, aferzyści oraz

przekupni urzędnicy narażali skarb państwa na milionowe straty.

Gdy zaczęto badać aferę polsko-belgijskiego towarzystwa rzucił się w oczy charakterystyczny, często zresztą występujący w tego rodzaju sfałszowanych faktach: we wszystkich bilansach towarzystwa wykazane były tylko straty, a mimo to przedsiębiorstwo ciągle istniało i rozwijało się.

Tajemnicę tego szybko ujawniło śledztwo. Chodziło o niesłychaną fikcję, która dawała towarzystwu polsko-belgijskiemu nie tylko możność ukrywania faktycznych dochodów przed władzami skarbowymi i nieplacenia podatków, ale umożliwia

wywożenie zagranicę i podział między wspólnikami wielkich sum pieniężnych.

Była to umowa tajemnicza, na niej istniejący zupełnie wynalazek, któremu nadano nazwę „Solwen”. Miał to być tajemniczy, ulepszonego rodzaju impregnowania drzewa. Umowa na te fikcyjne licencje została zawarta między prezesem rady nadzorczej tego towarzystwa p. Ferdynandem Hautainem oraz administratorem tego towarzystwa p. stonem Corbeau, a zarządem tego towarzystwa.

Charakterystyczne, że rada nadzorcza mimo, iż zasiadała w niej kilku wybitnych przedstawicieli finansjery polskiej oraz emerytowany dyrektor wielkiego banku zatwierdziła te umowy bez zbadania, czy rzeczywiście „solwen” istnieje i czy jest racjonalne płacenie za niego tytułem opłat licencyjnych 25 proc. ceny nasycania podkładu.

Z tytułu tych fikcyjnych opłat licencyjnych kierownicy polsko-belgijskiego towarzystwa ukryli przed płaceniem podatków 5 milionów zł.

Cała ta suma została podzielona na 2 części.

Jedną połowę podzielili między sobą dyrektorzy: Hoppen Jacobin i raz nieżyjący już Glaser z Krakowa. Drugą zaś połowę przesłano do podziemia Belgom.

Śledztwo wykryło te wszystkie machinacje stwierdzając fikcję „Solwenu”.

W r. 1930 dzięki sumienności jedne

go z urzędników skarbowych, Kowalskiego, wymierzono towarzystwu należny podatek, od którego to wyznała dyrektorzy towarzystwa odwołali się do sądu.

Na rozprawie w sądzie grodzkim towarzystwo wygrało sprawę. Dopiero śledztwo obecne wykryło jakimi drogami kombinatory z tego towarzystwa wygrali wówczas ten proces. Okazało się, że polsko-belgijskie towarzystwo przedłożyło wtedy przed sądem

sfałszowane zaświadczenie firmy „Karpaty”,

stwierdzające rzekomo istnienie „Solwenu”.

Poza tem złożył wówczas fałszywą ekspertyzę jeden z urzędników kolejowych, co do którego śledztwo obecnie stwierdziło, że stał na usługach oszukańczego towarzystwa.

Poza tem śledztwo objęło jednego z profesorów Politechniki warszawskiej,

który dziwnym zbiegiem okoliczności występował w latach poprzednich jako kontroler, wynagradzany przez kolej, a jednocześnie jako ekspert suto opłacany przez towarzystwo polsko-belgijskie.

## Niemiecki „dowcip” na polski temat

Prasa niemiecka w Rzeszy cytując ostatnio w dłuższych wyjątkach zbiorek świeżo wydanych w Sztutgardzie humoresek i dowcipów pt. „Krambambuli”. Pomiędzy temi wyjątkami znajduje się następujący „dowcip” na polski temat.

„Baron von Drewitz, którego majątność znajduje się gdzieś w „korytarzu”, a który przyjechał do Berlina na t. zw. „Zielony Tydzień”, kupił w stolicy Rzeszy trąbkę myśliwską, którą zamierzał podarować swojemu leśniczemu w dniu jego urodzin. Cło od takiej trąbki jest bardzo wysokie i podniosłoby ogromnie koszty całej tej imprezy. Baron bierze się więc na sposób, który pozwolił mu bezkarnie przebiec trąbkę przez granicę. Oto, gdy w Zbąszyniu odbywa się kontrola paszportowa i gdy jakiś celnik polski „wsadza swój szeroki nos” do przedzia-

Profesor ten znalazł się pod śledztwem i wprowadził w błąd sąd stwierdzając, że „Solwen istnieje”.

Tymczasem udowodniono mu, że wynalazek taki

nie istnieje i nigdy używany nie był.

Pierwszy wpadł na trop dawania trąbek urzędnikom kolejowym przez polsko-belgijskie towarzystwo

wojewoda poleski, p. Kostek Biernacki.

Dalszą inicjatywę wykazał sędzia Demant, który po przeprowadzeniu na szeroką skalę śledztwa zabezpieczył straty skarbu państwa na majątkach oskarżonych.

Nasycanie podkładów odbywa się teraz

we własnym zakresie na kolei, co zaoszczędza prawie połowę sum, wydawanych dawniej na impregnację podkładów

Wyniki śledztwa były tego rodzaju i wytworzyły taką sytuację, że ministerstwo uznało za wskazane utworzyć

specjalną komisję do badania nadużyć w kolejnictwie,

a na czele komisji stanął sędzia Demant.

## Zabieg „Woronowa” w Warszawie

WARSZAWA, 30. 7. Zamożny kupiec warszawski p. Anszel Dobroszyński, mając zamiar poślubić arcyką panią X. postanowił odmłodzić się p. g. me tody „Woronowa”. Zgłosił się on do władz administracyjnych z prośbą o udzielenie wizy wjazdowej do Polski lekarzowi wiedeńskiemu, mającemu dokonać operacji. Poza tem zamówił w znanej hamburskiej firmie Hagenbecka odpowiedni zdrowy okaz małpy.

Sensacyjna ta operacja ma być dokonana w jednej z klinik chirurgicznych przy ul. Hożej w Warszawie. Świat lekarski i, jak mówią złośliwi, narzeczona z zainteresowaniem oczekują operacji i jej wyników.

## Projekty niemieckie coraz śmielsze

LONDYN, 30. 7. Do Londynu nadeszły wiadomości, że najbliższe uderzenie Hitlera w traktat wersalski będzie wymierzone przeciw Danji. Rząd niemiecki ma wystąpić z wnioskiem o zwrot tej części Szlezwigu, która traktatem wersalskim została przyłączona do Danji.

Po przeprowadzeniu tej sprawy mają Niemcy wystąpić z całą stanowczością o zwrot kolonii.

## Addis-Abeba — miastem białych

RZYM, 30. 7. Włoskie plany odnowy zniszczonej Addis Abeby przewidują zaludnienie tego miasta wyłącznie przez białych. Miejscowa ludność ma być przesiedlona na plantacje kawy i bawełny do okolic klimatu, którego nikt oprócz czerwoności nie jest w stanie.

## Wskrycie wielkich afier dewizowych

WARSZAWA, 30. 7. — Władze inspektoratu dewizowego wykryły olbrzymią aferę wywozu dewiz z Polski. Machinacje te uprawiał jeden z wielkich koncernów przemysłowych w Kutowicach. Zebrane dotąd dane wskazują, że koncern ten przemycał zagranicę dewiz na sumę pół miliona zł.

Sprawę przekazano władzom prąkuratorskim.

Poza tem zakończono już dochodzenie w sprawie potajemnego banku w Warszawie, który skupował i sprzedawał dewizy.

W sprawie tej pociągnięto do odpowiedzialności 8 osób.

## Ojciec czworga dzieci zastrzelił kochankę i sam pozbawił się życia

WARSZAWA, 30. 7. W małej wiosce Minorowe Górki w pow. radzyńskiego rozegrała się wstrząsająca tragedia na tle romantycznym.

Napoleona. Nie wiedząc co począć urzędnik zamiast gotówki załadował do listów wartościowych skrawki papieru.

Popelnivszy to uważał, że niema wyjścia i ciągle oczekiwał z rozpaczą skutków swego czynu. Wreszcie trwiony wyrzutami sumienia, korzystając z samotności w biurze, gdzie nocował, dla ochrony przed złodziejami. Chrzaszczewski popelniv samobójstwo.

Zmarły tragiczną śmiercią pracował w Polskim Eksporcie Rolnym dwa lata będąc uczciwym i wzorowym pracownikiem. Pozostawił żonę i dzieci

Przed miesiącem przyjechała tam z Warszawy wraz z chlebodawcami na letnisko 17-letnia służąca, Marja Ciechanowska.

Dziewczyna żyła ciągle w obawie że przyjdzie do niej przyjaciel, którego poznała w Warszawie, 36-letni Józef Pisarek, pracownik drukarni.

Ciechanowska poznała Pisarkę podczas majówki w Wilanowie i zakochała się w nim bez pamięci.

Pisarek adorował dziewczynę i obiecał się z nią ożenić.

Przez szereg miesięcy zakochani spotykali się ze sobą.

Łączyły ich nawet bliższe stosunki. Trwało to dotąd, aż Ciechanowska dowiedziała się, że jej przyjaciel ma żonę i czworo dzieci.

Wówczas postanowiła z nim zer-



wać i w tym celu wyjechała potajemnie na wieś.

Pisarek porzucił żonę i dzieci, odszukał adres ukochanej i zjawił się na wsi.

Przez dwa dni krążył dokoła chaty, gdzie pracowała służąca. Wczoraj rano usiłował wtargnąć do kuchni.

Dziewczyna, przerażona widokiem Pisarka, zamknęła drzwi na klucz.

Niezrażony tem jednak dostał się do mieszkania przez werandę. Wbiegł do kuchni.

Spoczątku zaczął ją namawiać, aby porzuciła służbę i zamieszkała z nim, ale, gdy dziewczyna odmówiła, dobył rewolweru.

Padły dwa strzały.

Trafiona w głowę Ciechanowska upadła na ziemię, brocząc krwią.

Trzecim strzałem w skroń, Pisarek pozbawił się życia.

Nieszczęśliwa dziewczyna zmarła przed przybyciem lekarza.

Tragedja wywołała wstrząsające wrażenie wśród okolicznych mieszkańców.

## Tragiczne samobójstwo okradzionego urzędnika

WARSZAWA, 30. 7. Przyszły wieczorem około godz. 9 do centralnego biura Polski Eksport Rolny, jeden z urzędników spostrzegł, że kolega jego 34-letni Stanisław Chrzaszczewski siedział na krześle, trzymając rurkę gumową gazową w ustach nie dając oznak życia.

Wezwany lekarz stwierdził śmierć, która nastąpiła przed kilkoma godzinami. Przy denacie znaleziono listy do żony, dyrektora biura i rodziny. Z treści listów wynika, że Chrzaszczewski dwa dni temu mając powierzone 13.000 zł. listami wartościowymi

został okradziony z pieniędzy w urzędzie pocztowym nr. 1 na pl.



# Kuźnia plotek na przedpieklu

(Korespondencja własna)

Hendaye, w lipcu.

Paryż — Bordeaux — Bayonne. To ostatnie pełne wspomnień o powstaniu naszych Bajorczyków. Stąd już tylko godzina drogi od granicy hiszpańskiej, więc nie dziwnego, że specyficzna atmosfera wojenno-rewolucyjna daje się odczuwać. Jadą w tę i powrotną stronę tłumy ludzi, nie wiadomo po co i na co. W przepelnionym pociągu okrażamy najpiękniejsze miejscowości na Côte d'Argent z Biarritz na czele. Wszędzie tam pełno i ze względu na czas wakacyjny i na rewolucję.

Hendaye. To już kres naszej podróży. Dalej nie pojedziemy, gdyż dostać się przez Irun do Hiszpanii ogromnie trudno. Dlatego też wszystkie sztaby informacyjne obrały sobie tu siedlisko i nasłuchują co się dzieje z drugiej strony Bidasosy. Nie znaczy to jednak, by nie było masowych przejść przez granicę Bidasosy, ta dziwna rzeczka, która podczas przypływu cofa swoje fale i rozlewa się na przestrzeni kilku kilometrów, staje się małym potokiem podczas odpływu i nietrudno dostać się przez zieloną granicę do Fuenterrabii, widocznej jak na dłoni. Jedni przechodzą, drudzy godzinami stoją na brzegu i patrzą na ciche, hiszpańskie miasteczko, jakby oczekując, że za chwilę z wież kościoła Guadalupe na Jaizquivelu zaczną grać armaty.

Wiadomość codziennie sporo, przeważnie skrajnie sprzecznych. Przynoszą je przeważnie miejscowi baskowie, którzy do dziś dnia nie wiedzą, czy są Hiszpanami czy Francuzami. Prasa światowa chętnie notuje każde słowo, które następnie często, zmieniając swoją treść i formę, obiega na drutach telegraficznych cały świat.

W eleganckim lokalu „Esquadrana” siedzę w międzynarodowym towarzystwie. Spotykam mego dawnego znajomego z Paryża, Char., bliskiego dzisiejszemu rządowi francuskiemu. Witamy się serdecznie. Po chwili rozmowa przeskakuje —

oczywiście — na wypadki, rozgrywające się po tamtej stronie Bidasosy.

— Dla nas — mówi Char... — rozgrywka hiszpańska ma znaczenie polityczno-strategiczne.

— Strategiczne? Czyżby?

— Tak, mon cher, pomimo Pirenejów... Bo — musimy rozważyć tę sprawę od strony sytuacji i polityki europejskiej. Dotychczas granica hiszpańska była dla nas, dla sztabu naszego, obojętna. Wął Pirenejów tworzył naturalny szaniec obronny, a o dwie wąskie bramy — jedną nawprost Hendaye nad Atlantykiem, drugą na vis-a-vis Port Bou nad morzem Śródziemnym — można było nie dbać. Gdyby zwyciężyli powstańcy — sytuacja zmieniłaby się dla Francji radykalnie. Nowy rząd opowie się — jak to już dzisiaj widać — za Trzecią Rzeszą a przeciw nam. Mielibyśmy od południa, jeśli nie wrogów, to w każdym razie antagonistów i przyjaciół naszych nieprzyjaciół. O to chodzi.

— Przypuśćmy, że tak... Jakież z tego wnioski?

— Ten, że musielibyśmy fortyfikować i tę granicę, że i tutaj trzeba byłoby trzymać pogotowie zbrojne. Dalej zaś jest jeszcze i inne niebezpieczeństwo. Flota hiszpańska mogłaby przysporzyć kłopotów naszym eskadrom śródziemnomorskim, a porty na wschodnim wybrzeżu Hiszpanii stałyby się dogod-

nem oparciem i bazą dla ewentualnych naszych przeciwników.

— Wnoszę z tego, że kłopotu przysparza w tej chwili nietylko Madryt ile Berlin?

— Prawie tak, mon ami!

Rozmowie naszej przysłuchiwał się z niemałym zainteresowaniem siedzący obok elegancki, starszawy pan, o wyglądzie południowca. Korzystając z chwilowej przerwy w rozmowie mojej z p. Char..., nieśmiało skłonił się zlekka, przełstał się — signor Trav...

Nie zdziwiło to nas, ani mnie, ani Char..., bo w tych dniach nerwowego napięcia i gorączki dyskusja i gawędy zawiązywały się bez trudu między zupełnie obcymi sobie ludźmi.

— Rację ma pan — zwrócił się p. Trav... do Char... — o tyle tylko, że istotnie chodzi tu nietylko o losy Madrytu, co o losy Europy.

— Pardon, nie posuwałem się tak daleko!

— A jednak tak jest. Powstańcy sympatyzują jawnie z Berlinem, rządowcy i front ludowy z Paryżem. Czy zwyciężą ci lub tamci? — nie przesądzam — w każdym razie nam, Italii, nie będzie mile ani obojętne polityczne przymierze danego rządu w Madrycie.

— A w czym tkwiłaby niewygodna sytuacja oglądanej z Rzymu? — wtrącam.

— W tem — replikuje signor Trav... — że, tak czy inaczej, wpły-

## W sprawie przewozu zboża ofiarowanego na F. O. N.

W toku prowadzonych prac nad organizacją zbiórki zboża od rolnictwa zadeklarowanego, jako dar na Fundusz Obrony Narodowej, przyjęta została zasada, iż wszystkie prace, związane z akcją zyspu zebraniem i dostawą zboża, mają być przeprowadzane siłami obywatelskimi rolnictwa bez obciążenia tej akcji jakimikolwiek kosztami ubocznymi.

Jedną z podstawowych spraw w organizacji całej akcji jest kolejowy

przewóz zboża od punktu zyspu do magazynów wojskowych. Po porozumieniu się z Min. Spraw Wojskowych Związek Iz i Organizacji Rolniczych R. P. zwrócił się do p. Ministra Komunikacji o zwolnienie zboża przeznaczanego na FON, od opłaty za przewóz. Należy zaznaczyć, że pobrane przez PKP. opłaty za przewóz poważnie obciążałyby całą akcję kosztami, redukując znacznie wpływ z daniny rolnictwa na tak doniosły cel.

## Nędzarka bez dachu nad głową -- kapitalistką

Posiadaczka 8000 zł. symulowała ubóstwo

WARSZAWA, 30.7. Oprócz nędzy prawdziwej, jakiej wiele mamy nędzy, której warto i trzeba dopomóc, spotykamy nieraz wypadki zdawałoby się zupełnie krańcowego ubóstwa, które po bliższym jednak zbadaniu okazuje się nieprawdziwe lub symulowane.

Symulacje takie należy bezwzględnie tępić. Zdarzają się bowiem wypadki, że pomoc otrzymuje nie ten, który na nią rzeczywiście zasługuje, lecz sprytny lub nienormalny symulant oczywiście kosztem naprawdę nieszczęśliwych i potrzebujących.

Od kilku tygodni na klatce schodowej i na podwórzu jednego z domów w Warszawie przy ul. Piusa XI obożowała 78-letnia Bronisława Pieczyńska, b. nauczycielka, eksmitowana z mieszkania za niepłacenie komornego.

Staruszka wyglądem swoim wzbudzała szczerze współczucie, a gdy w dodatku zaczęła rozpowszechniać, iż ktoś ukradł jej ostatnie zaoszczędzone „na czarną godzinę” kilkanaście złotych, starano się zająć jej losem.

Na miejsce przybył wysłannik ośrodka zdrowia i opieki, p. Pieczyńska sprzeciwiła się jednak stanowczo umieszczeniu jej w zakładzie. Trzeba było niezwykle starań i perswazji, by skłonić wreszcie staruszkę do udania się do domu rozdzielczego, skąd miała być skierowana do odpowiedniego zakładu.

W domu rozdzielczym staruszka znów stanowczo sprzeciwiła się umie-

szczeniu na miejskim chlebie i z energią żądała wypuszczenia jej spowrotem na schody domu przy ul. Piusa.

Po dłuższych perswazjach udało się skłonić p. Pieczyńską do rozważenia się i ułożenia na spoczynek. I wtedy nastąpiła niespodzianka.

W pończosze staruszki znaleziono ni mniej ni więcej tylko 5000 zł. gotówką i 3000 zł. w banknotach dolarowych.

Oczywiście obecnie p. Pieczyńska zostanie umieszczona w odpowiednim zakładzie, ale na własny już koszt.

Czy jesteś członkiem  
L. O. P. P.

wy nasze na półwyspie Pirenejskim doznałyby uszczerbku. Sympatje Italji są, oczywiście, po stronie powstańców, interesy polityczne naszego kraju wymagają jednak równowagi wpływów w nowej Hiszpanji. Wealeby nie odpowiadało nam zbyt ściśle związanie się nowego rządu madryckiego z Berlinem lub z Paryżem.

W tem miejscu wmieszał się do rozmowy naszej odgłos żywej kampanji od strony Irunu. Wstałszy, wraz z innymi od stolików i wyszliśmy na plażę.

Każdy „puszcza farbę” w ciem, spokojnem Hendaye. Każdy, jak moi rozmówcy — życzy powodzenia tej stronie, z którą sympatyzuje. Na tle tych sympatyj lub antypatyj rodzą się tu najdziwniejsze plotki, fantastyczne „nowiny”. Pewne jest tylko jedno — że tam, po drugiej stronie Bidasosy karabiny nie strąkują i trupy walą się gęsto.

Rom. K.

## Tętno chwili

### NOWA ORGANIZACJA POLITYCZNA NA WOŁYNIU.

Wojewoda wołyński Józewski wspólnie z tamtejszymi działaczami dawnego BBWR. powołał do życia nową organizację pn.: „Zjednoczenie Polskiej Myśli Politycznej”.

Jeden z przywódców nowej organizacji w rozmowie z korespondentem Ag. „Echo” oświadczył, iż „ZPMP” powstałe na gruzach dawnego BBWR. po długich i mozolnych przygotowaniach, ma służyć na Wołyniu za pomost w pracy i porozumieniu ludności polskiej i ukraińskiej.

Na Radzie Naczelnej ZPMP. uchwalono szereg rezolucji i wytycznych, najważniejszą zaś z nich to gotowość i chęć współpracy z Wołyńskim Ukraińskim Obiegiem, bez czynienia jakiegokolwiek różnic, co — twierdzi rezolucja — byłoby niewybaczalną krótkowzrocznością. (Echo).

### WZMOŻONA DZIAŁALNOŚĆ WOLNOMYŚLIŚCIELI.

W Związku wolnomysłielich Jaly się zaobserwować ostatnio bardzo silne tarcia. Grupy środowiskowe Toruń i Katowice przygotowywały już nawet rozłam, „Opowieszczeni” wydawali w Toruniu własne pismo wolnomysłieliskie „Pionier”, prowadził je p. Sławomir Jeske. Na ostatnim jednak zjeździe tarcia zostały zażegnane i obecnie Związek podjął bardzo energiczną akcję propagandową w kraju. Do wszystkich placówek organizacyjnych rozslano po kilka kilogramów odezw, pism i bibuły propagandowej celem bezpłatnego rozdania w terenie.

Również w szybkim tempie rozszerza i rozbudowuje Związek prasę wolnomysłieliską. W tej chwili posiadają już wolnomysłielcy cztery oficjalne swe organy, a to „Wolnomysłiel Polski”, „Przyszłość to my”, „Blyski” i „Pionier”, nie licząc prasy sprzyjającej temu ruchowi.

Według informacji Ag. „Echo”, w Zarządzie Głównym Zw. Wolnomysłielich dyskutowana jest nawet sprawa powołania do życia własnego dziennika, któryby stale i wyraźnie służył idei wolnomysłieliskiej.

### ZYDZI BOJKTUJĄ LETNISK.

W szeregu miejscowości letniskowych zwłaszcza podmiejskich w Lubelskiem Żydzi stosują bojkot. Tak np. we wsiach, gdzie w latach ubiegłych było na letnisku przeciętnie 80 rodzin — letników Żydów, obecnie cyfra ta spadła o 90 pr. Żydzi w ten sposób chcą zmusić właścicieli mieszkań letniskowych, przeważnie drobnych chłopów do przeciwstawienia się akcji antyżydowskiej, którą na wsiach lubelskich prowadzi narodowcy. Ten sam objaw daje się zaobserwować w innych województwach.

(Echo).



# ODŻYWIANIE ROBOTNIKÓW I POLITYKA SPOŁECZNA

Ludność robotnicza Polski odżywia się źle i niedostatecznie

Na międzynarodowej konferencji pracy, która się odbyła w czerwcu ub. roku uchwalono następującą rezolucję:

„Zważywszy, że należyte odżywianie ludności robotniczej pod względem ilościowym i jakościowym jest istotnym warunkiem zdrowia i dobrobytu robotnika i jego rodziny;

że w wielu krajach istnieje — według przeprowadzanych badań — duża liczba osób, zatrudnionych w miastach i na wsi, które nie odżywiają się dostatecznie i właściwie;

że z drugiej strony zwiększenie spożycia produktów rolnych przyczyniłoby się do podniesienia poziomu życia i złagodzenia kryzysu, który przechodzi w obecnych czasach rolnictwo;

Konferencja prosi radę o zbadanie powyższego zagadnienia i przedstawienie raportu na sesji międzynarodowej pracy w 1936 r.”

W związku z powyższą rezolucją międzynarodowe biuro pracy powołało specjalny komitet, złożony z wybitnych uczonych i specjalistów. Komitet ten opracował raport w formie obszerniej monografii p. t. „Odżywianie robotników i polityka społeczna”, omawiający doniosłe zagadnienie poprawy odżywiania ludności robotniczej.

Na czoło zagadnień wysuwają autorzy raportu konieczność naukowego opracowania zasad żywienia robotnika.

Warunki techniczne pracy — piszą oni — w kopalniach, w fabrykach i innych warsztatach pracy wywierają głęboki wpływ na funkcje fizjologiczne człowieka. Od nich zależy zapotrzebowanie energii, godziny wypoczynku, łaknienie, przyzwyczajenie w odżywianiu i t. p. Poprzez odżywianie robotnik powinien zdobyć niezbędne siły do pracy, oraz pewną sumę zdrowia i radości życia.

Do opracowania tych zagadnień powołani są fizjologowie i higieniści. Chcąc zapoczątkować tego rodzaju studia międzynarodowe biuro pracy zwołało do Londynu komisję techniczną ekspertów, którzy wypracowali nie tylko zasady żywienia robotnika. Przedstawienie tych zasad poświęco-

na jest pierwsza część raportu.

Na odżywianie ludności robotniczej duży wpływ wywiera szereg innych czynników. Należy do nich przede wszystkim charakter produkcji rolnej danego kraju; duży wpływ wywiera ustawodawstwo pracy regulujące sprawę przerw w pracy i posiłków w zakładach pracy; dalej uświadomienie robotnika i propaganda ra-

cjonalnego żywienia.

Poruszenie tego zagadnienia na terenie międzynarodowym powinno się przyczynić do podjęcia energicznej akcji zmierzającej do poprawy odżywiania ludności robotniczej we wszystkich krajach, a m. in. także w Polsce, której ludność robotnicza — jak wykazały badania — odżywia się bardzo źle i niedostatecznie.

## Czytelnicy, uwaga!

### Drobne ogłoszenie darmo!

Każdy nowy prenumerator, który zaabonuje „Expres Zagłębia” z dniem 1 sierpnia b. r. będzie mógł zamieścić jednorazowo drobne ogłoszenie bezpłatnie.

„EXPRES ZAGŁĘBIA” kosztuje z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową tylko zł. 2 miesięcznie.

## Czy okręgowy urząd górniczy z Krakowa przeniesiony zostanie do Maczek?

Izba Przemysłowo - Handlowa w Krakowie wystosowała telegram do p. Ministra Przemysłu i Handlu, Antoniego Romana z prośbą o przeniesienie z Krakowa Okręgowego Urzędu Górniczego.

Równocześnie w tej samej sprawie

interwenjowało u p. wojewody krakowskiego Michała Gnoińskiego Prezydium Izby w osobach Eugenjusza Jakubowskiego i inż. Leona Skarżęńskiego. Jak wiadomo istnieje zamiar przeniesienia urzędu górniczego z Krakowa i Dąbrowy do Maczek.

## Handlarz starzyzny z Sosnowca chciał zgładzić konkurenta

Sensacyjne zameldowanie mieszkańca Chorzowa

Mieszkaniec Chorzowa, Reinhold Myśliwiec, kierownik firmy „Szymański i Spółka” przy ul. Florjańskiej 42 w Chorzowie przybył w dniu wczorajszym do jednego z miejscowych komisariatów policji i złożył sensacyjne doniesienie.

W świecie opowiadania Myśliwiec — dwaj znani mu osobnie chełwi go zamordować.

Ludzie ci — Günther Jeno (Chorzów, ul. Łukaszczyka 9) i Otton Komar (Chorzów, 3-go Maja 83) — zasiałi podobno namówieni przez konkuren-

tów Myśliwiec, dwóch handlarzy starzyzny; jeden z nich, to mieszkaniec Chorzowa — Zygmunt Königsbuch (ul. Redena 1), drugi pochodzi z Sosnowca i nazywa się Rosenfeld.

Kupcy ci obiecali nastanym ludziom, Jeno i Komarowi nagrodę za unieszkodliwienie Myśliwiec w kwocie po 100 złotych!

Policja zajęła się tem niebawem badoobadź w świecie kupieckim wypadkiem i prowadzi energiczne dochodzenia.

## Krwawy akt zemsty...

Zmasakrowali niewinnego człowieka

Krwawego aktu zemsty dokonano w Preczowie w pow. będzińskim.

Dwaj robotnicy z Preczowa 25-letni

Stanisław Katolik i 23-letni Stanisław Stępień, mając osobistą urazę do mieszkańca pobliskiej osady Gołązki, Józ-

zefa Dydaka, napadli na niego w chwili kiedy wracał do domu i zmasakrowali go do utraty przytomności. O bestialstwie napastników świadczy, iż wylamali oni swej ofierze trzy palce u prawej ręki.

Sprawcy pobicia stanęli wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu i skazani zostali: Katolik na rok więzienia, Stępień zaś na osiem miesięcy więzienia.

Kary zmniejszono do połowy na zasadzie amnestji.

## Ekshumacja i sekcja zwłok mieszkanki Zagórza

Wśród mieszkańców Zagórza duże wrażenie wywołała wiadomość o ekshumacji zwłok śp. Władysławy Smyczyńskiej, która zmarła w dniu 31-go grudnia 1935 r. i pochowana została na cmentarzu zagórskim.

Ekshumacji dokonano na polecenie sędziego śledczego, celem przeprowadzenia sekcji zwłok przez lekarza powiatowego dr. Blinstruba, zachodzi bowiem podejrzenie że śp. Smyczyńska

nie zmarła śmiercią naturalną.

Na temat ekshumacji zwłok zmarłej krąży w Zagórzu rozmaite pogłoski.

Bliższych szczegółów śledztwa oraz wyników sekcji ze zrozumiałych względów podać nie możemy.

Jak się tylko dowiadujemy wnętrzości zmarłej Smyczyńskiej przesłane zostaną do zbadania do instytutu medycyny sądowej w Warszawie.

SKŁADAJCIE OFIARY NA NA-CZELNY KOMITET UCZCZENIA PAMIĘCI MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO  
KONTO P. K. O. 18-18

### Pokost szybko schnący

FARBY, PENDZLE, oraz nowoczesny LAKIER „Neodur”

Poleca po cenach najniższych Skład Materiałów Antycznych i Farb

**S. MONETA**

DĄBROWA GÓRNICZA  
ul. Sobieskiego 29.

### Ukrywał broń

Podczas przeprowadzania rewizji w mieszkaniu 51-letniego Władysława Adameczyka w Gołonogu, policja znalazła ukrytą przez Adameczyka fuzję, przerobioną z wojskowego karabinu.

Ponieważ posiadanie broni, w szczególności pochodzenia wojskowego jest surowo wzbronione, Adameczyk odpowiadał wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu i skazany został na cztery tygodnie aresztu.

### Megiera posiedzi 6 miesięcy

Anna Sobczyk, lat 54 (Sosnowiec, Stara 10-a) stanęła wczoraj przed sądem okręgowym w Sosnowcu za ułatwienie nierządu kobietom lekkich obyczajów za pobieraniem odpowiedniego wynagrodzenia.

Sąd skazał Sobczykówną na sześć miesięcy więzienia.



# KRONIKA

Plątek  
31  
Lipiec

Dziś: Ignacego  
Jutro: Piotra w ok.  
Wschód słońca: 4.00  
Zachód słońca: 7.25

## KRONIKA OGOLNA

— PRZED RATUSZEM W SOSNOWCU USTAWIONO KRZESŁA DLA SPACERUJĄCYCH TAM PUBLICZNOŚCI —

Żwiązek pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu dla wygody publiczności ustawił na placu obok ratusza 20 krzeseł.

Kto więc ze spacerującej publiczności ma życzenie odpocząć na skwerku, ma możliwość to uczynić, wynajmując tam od dyżurnego dozorcę krzesło za opłatą 10 groszy.

Wynajmowanie krzeseł odbywa się od godz. 10 rano do 10 wieczorem.

Inicjatorem tej inowacji jak zaznaczyliśmy, jest związek pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu, a nie magistrat, jak to mylnie podało jedno z miejscowych pism.

Pieniądze uzyskane z wypożyczania krzeseł Z. P. O. K. przeznaczył na akcję dożywiania biednych dzieci.

— LOTNA KOMISJA URZĘDU WAG I MIAR PRZYJEDZIE DO DĄBROWY. Dnia 8 sierpnia przyjedzie do Dąbrowy lotna komisja urzędu wag i miar.

Komisja przyjeżdża celem przeprowadzenia legalizacji miar i wag, znajdujących się w Dąbrowie.

Lokal komisji mieścić się będzie przy ul. Kr. Jadwigi 49.

— SPROSTOWANIE. We wczorajszej notatce pt. „Tragiczny wypadek” zakradł nie błąd, gdyż Stanisław Partyka wskutek wypadku przy pracy został uderzony w szcękę, a nie w rękę, jak omyłkowo wydrukowano.

— NOWY ODDZIAŁ L. M. I K. W SOSNOWCU APELUJE

W obecnej chwili, gdy na pierwszą gotowości bojowej, wobec coraz bardziej rosnącego we wszechświecie wysięgu zbrojeń zwłaszcza na morzu Liga Morska i Kolonjalna ma tu do spełnienia wielkie zadanie, propagowania hasła o Polskim Morzu, a więc o konieczności stworzenia realnej siły zdolnej do obrony interesów Polski na morzu. O rozwoju i jaknajszerszym spopularyzowaniu wiedzy spraw morskich, żeglugi śródlądowej oraz spraw kolonizacyjnych i kolonjalnych itd.

W celu stworzenia potężnej siły finansowej stale powstają nowe oddziały L. M. i K. które przez pozyskanie nowych członków i wpłacanie przez nich składek tworzą Fundusz Obrony Morza, czyli FOM.

W dniu 8 marca br. w Sosnowcu powstał nowy oddział L. M. i K. Sosnowiec-Pogoń. Zarząd oddziału zdając sobie sprawę z nałożonych nań obowiązków, rozstał do P. T. mieszkańców odezwy i deklaracje w celu pozyskania tych osób, które kochają Polskie Morze i którzy rozumieją czym dla Polski jest morze. Ponieważ bardzo mało z wysłanych deklaracji wpłynęło do sekretariatu, przeto zarząd oddziału L. M. i K. Sosnowiec-Pogoń tą drogą apeluje do P. T. społeczeństwa Pogoni, którzy takowe otrzymali, aby podpisane deklaracje składali w sekretariacie.

Członkowie rzeczywiście placą jednorazowo wpisowe zł. 1 i składkę miesięczną zł. 1 i za to otrzymują miesięcznik „Morze”.

Członkowie wspierający wpłacają jednorazowo zł. 1 i miesięcznie opłacają składkę po 50 groszy i otrzymują „Polska na Morzu”, „Szkwał” itp. Lokal oddziału L. M. i K. Sosnowiec-Pogoń mieści się przy ul. Żeromskiego nr. 5 II piętro. Jest czynny codziennie od godz. 16 do godz. 17.30.

## Zebrania

Zarząd zw. b. ochotników armji polskiej w Sosnowcu wzywa członków na zebranie miesięczne, które odbędzie się dziś o godz. 20-ej w sali gimnastycznej domu społecznego.

## Z CZELADZI

# 10 minutowa burza wyrządziła poważne szkody

Onegdaj o g. 10 wieczorem oberwała się chmura nad Czeladzią. Ulewny deszcz w ciągu 10 minut zalał wszystkie niżej położone miejsca.

Wicher połamał gałęzie drzew przy drożynach i w ogrodach.

Woda ściekając z pół zalała całkowicie ulice Staszica, Milowicką, Szpitalną częściowo Bytomską i Pierniekiego.

Prąd wody był bardzo silny, gdyż w niektórych miejscach powyrzuwał kamienie z bruku ulicznego.

Woda spływając ulicami naprze-

ciwko magistratu wdarła się do drewnianego domu p. F. Gruszki. Przy ulicy Staszica zalane zostały również mieszkania, wobec czego zaalarmowała straż ogniową.

Na Placu 11 listopada burza uszkodziła częściowo skwer publiczny.

— 000 —

(c) OSOBISTE. Z dniem wczorajszym sędzia grodzki p. S. Wereszczyński objął urządowanie, a w poniedziałek na urlop wypoczynkowy udaje się naczelnik sądu sędzia R. Herman.

## Z ZAWIERCIA

# Sytuacja w T.A.Z. uległa poprawie

Sytuacja w zakładach włókienniczych T.A.Z. uległa obecnie pewnemu polepszeniu.

Praca w przedsiębiorstwie cienkich, za trudniających około 900 robotników, która do tej pory trwała tylko 3 dni w tygodniu, obecnie prowadzona będzie na 5 dni w tygodniu.

Wpłynęły na to starania dyrekcji, której udało się uzyskać większe zapasy bawełny, której zwiększony przydział utrzyma się prawdopodobnie przez pewien czas.

Oczywiście, że tego rodzaju wiadomości zainteresowani robotnicy przyjęli z wielkim zadowoleniem.

— 000 —

(z) LUSTRACJA KOLONIJ LETNIC. Onegdaj przybył do Zawiercia delegat wydziału opieki społecznej w województwie kieleckim inspektor Matjaskiewicz. Inspektor Matjaskiewicz dokonał lustracji wszystkich kolonij letnich, prowadzonych w powiecie zawierciańskim przez miejski komitet funduszu pracy oraz kolonij i półkolonij letnich prowadzonych w różnych miejscowościach powiatu przez zrzeszenie powiatowe związku pracy obywatelskiej kobiet przy wydatnej pomocy powiatowego komitetu funduszu pracy.

(z) ZŁODZIEJE GRASUJĄ. Nocy onegdajszej nieznani sprawcy dostali się do mieszkania p. Szczepana Grzybicy (Pomorska 37) i podczas snu domowników spłodowali mieszkanie, zabierając z sobą nowy garnitur męski, rewolwer i

różne drobiazgi. Sprawcy dostali się do mieszkania lufcikiem, który spowodował rana przez całą noc był otwarty. Wartość skradzionych przedmiotów oblicza poszkodowany na sumę około 200 zł.

Brajnerowi Szmulowi (Pogorzelska 19) skradziono ze strychu domu wagę stołową z odważnikami i 2 kg. jedwabiu.

Esterze Grinbaum (Hoża 13) nieznani sprawcy skradli ze strychu pewną ilość bielizny. Odszukaniem sprawców zajęła się policja.

(z) URLOP SEKRETARZA WYDZIAŁU POWIATOWEGO. Z dniem dzisiejszym sekretarz wydziału powiatowego mgr. Stanisław Malanowicz rozpoczął urlop wypoczynkowy. Zastępować go będzie inspektor samorządu gminnego mgr. Franciszek Młynek.

## Z ODKUSZA

# Dwie osoby spłonęły w czasie pożaru

## Trzy zagrody w zgłiszczach

W nocy na 29 bm. nad wsią Wola Libertowska, gm. Żarnowiec ukazała się straszliwa łuna. Zanim spracowana ludność spowodu żniw mogła się zorientować, zagroda Stanisława Kostki była już w płomieniach.

Ogień podsycały wiatrem przetrząsał się na sąsiednie dwie zagrody: Józefa Wawrośa i Antoniego Słabonia.

Wszystkie trzy zagrody spłonęły wraz z urządzeniami domowymi i inwentarzem martwym, przyczem najwięcej straty poniósł Kostka.

Ze zgłiszcz domu wydobyto zwłoki ne zwłoki 4-let. córki, Marji, o której w ogólnym chaosie zapomniano.

W czasie pożaru zmarł z przerażenia 80 letni Franciszek Obara.

Jak wykazuje doraźne dochodzenie pożar domu Kostki powstał z podpalenia, którego mieli się dopuścić mieszkańcy Woli Jan i Antoni Słabonowie na tle osobistych nieporozumień.

Słabonowie zostali przez policję zaareztowani.

## Z KIELC

# Z pomocą dla ludności dotkniętej klęską gradobicia w pow. kieleckim

W dniach 4 i 6 sierpnia w Kielcach sprzedawany będzie znaczek na dotkniętą klęską gradobicia ludność powiatu kieleckiego. Na terenie innych powiatów odbędą się również podobne imprezy.

W Kielcach powstał Powiatowy Komitet Pomocy Społecznej dla po-

szkodowanych przez klęski żywiołowe. Podobne Komitety potworzyły się w poszczególnych gminach. Na czele Powiatowego Komitetu Pom. Społ. dla uszkodzonych przez klęski żywiołowe stanął ks. biskup Sonik.

Komitet przyjmuje dary w naturze od mieszkańców wsi; ofiary pieniężne

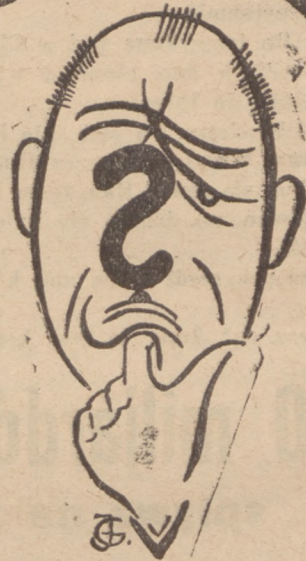
## Strajk w cegielni w Strzemieszycach

W Cegielni Rabinowicza w Strzemieszycach wybuchł strajk okupacyjny. Robotnicy w liczbie 50-ciu zastrajkowali w związku z trwającym od pewnego czasu zatargiem o płace.

Konferencja w tej sprawie odbyła się miała w inspektoracie pracy w Sosnowcu w dniu 7 sierpnia. Robotnicy nie czekając jednak na wyniki pertraktacji zastrajkowali.

Do czasu przerwania strajku inspektor pracy nie będzie interweniował.

# GDZIE



## dać ogłoszenie?

— Ach! Poco się głowi! Powszechnie wiadomo jest przecież, że dobry skutek daje ogłoszenie zamieszczone tylko

# w Expresie Zagłębia

(o) W ŻARNOWCU STANIE POMNIK MARSZAŁKA. Rada gminy Żarnowiec na ostatnim zebraniu uchwalila przystąpić do budowy pomnika Marszałka, przyczem na zapoczątkowanie budowy wyasygnowała narazie 300 zł.

Pomnik stanie w rynku.

(o) „SZTORM” UDAŁ SIĘ NA WODY. Niedawno poświęcony żaglowiec s'arszoharcerstwa olkuskiego „Sztorm” wraz z załogą w składzie: Makusz, Dębski Gurbiel, Karwiński i Żurek — udał się wczoraj koleją do Krakowa, skąd popłynął Wisłą do Gdyni.

(o) KRADZIEŻ W SKLEPIE. Wczorajszej nocy niewykryci złodzieje dostali się do sklepu Marji Drożdżowej w Olkuszu (3 maja), skąd skradli różnych artykułów spożywczych na ok. 200 zł.

(o) POSTRZELONY BEZ POWODU. W dn. 29 bm. mieszkaniec wsi Żaryszyn gm. Książ Wielki (miechowski) Walenty Byczek idąc drogą wiejską został postrzelony niebezpiecznie przez dzierżawcę ogrodu owocowego, Zygmunta Grałowskiego z Jędrzejowa.

Grabowski zbiegł i ukrywa się Byczka zaś w dość groźnym stanie odwieziono do szpitala w Krakowie.



należy kierować do K. K. O. (Mickiewicza 12) na konto Powiatowego Komitetu.

Powiatowy Komitet Pomocy Społecznej dla uszkodzonych przez klęski żywiołowe w Kielcach zwrócił się do Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości, by przeprowadzili opodatkowanie się lokatorów na rzecz dotkniętej klęską żywiołową ludności. Z tym apelem zwrócił się Komitet do przedsiębiorstw i instytucji.



# Spółka starych kawalerów Tajemnicze szkielety pod murami kościoła

Jechałem wagonem pierwszej klasy (naturalnie za bezpłatnym biletem) w stronę Ciechocinka. Jedyny mój towarzysz podróży kiwał się sennie i obudził go dopiero konduktor.

— Pan się omylił — zwrócił mu uwagę. — Pan ma bilet do drugiej klasy, a wsiadł pan do pierwszej.

Pasażer wzruszył ramionami. — A cóż pan chciał? Miałem się może omylić do trzeciej? Dobryś pan sobie.

— Pan dopłaca różnicę. Zapłacił i, kiedy konduktor wyszedł, zaczął mi tłumaczyć.

— W II-iej klasie był tłok, to wsiadłem do I-iej. Co sobie będę żałował? I tak położe zapłacił mój cichy spółnik.

— Aha — domyśliłem się. — Pan jedzie za interesami?

— Nie. Do żony. Żona jest w Ciechocinku. Mój spółnik dziś stamtąd wyjechał.

— Spółnik do interesu. — Nie! Do żony. To jest cała historia, proszę pana. Widzi pan, przez długie lata nie chciałem się żenić. Raz, że to jest bardzo kosztowne, po drugie się bałem stracić wolność.

Dopiero przyszedł jeden mój kolega i powiada:

— Wiesz co? Żona to jest kosztowna

rzecz. Ale do spółki możemy sobie pozwolić. Ożenimy się na spółkę. Wszystkie koszty ponosimy do połowy. I pomyśl co to za wygoda?? Przez tydzień jesteś żonaty, solidny człowiek, a przez drugi tydzień, będziesz wolny, możesz sobie hulać, bawić się.

— A kto weźmie ślub?

— Wylosujemy.

Zgodziłem się. Zaczeliśmy szukać. On chciał blondynkę, ja chciałem brunetkę. Złatwiłem kompromisowo na szatynkę.

Wypadło, że ja mam brać ślub. Ja dałem firmę, on został cichym współnikiem. Przez jakiś czas wszystko było dobrze. Ale potem ten drań zaczął oszukiwać.

Ten kombinator zamiast hulać i się bawić wtedy, kiedy miał wolny tydzień, to on się bawił wtedy kiedy był żonaty. Bo wtedy wszystko szło na wspólny rachunek? To co on sobie miał żałować? Łaził z żoną na dancingi, do restauracji.

Mnie trzęsła cholera, ale na złość jemu zacząłem robić to samo. Jak miałem kawalerski tydzień, to siedziałem w domu jak pies, a jak byłem z żoną wydawałem na prawo i na lewo.

Gdzie dwóch się kłóci tam trzeci korzysta. Takich dobrych mężów, jak nasza żona, to żadna kobieta nie ma.

W gminie Albinet powiat Bielski w Besarabji dokonano sensacyjnego odkrycia. W gminie tej znajduje się kościół prawie na ukończeniu. Podczas niwelowania terenu obok kościoła natrafiono na głębokości zaledwie 2 metrów na jamę, w której znaleziono 50 — 60 szkieletów ludzkich. Władze po przeprowadzeniu śledztwa stwierdziły, że szkielety te leżą po kilkaset lat.

Inni zaś twierdzą, że zwłoki te pochodzą z czasów wojny rosyjsko-tatarskiej przed 250 laty. Twierdzenie to

znajduje poniekąd potwierdzenie w tem, że równocześnie w tem samym miejscu znaleziono również monety oraz sztylet pochodzenia tatarskiego.

Starzy ludzie w tej wiosce są jednak innego mniemania. Twierdzą oni, że są szkielety osób zmarłych na dżumę, która przed 200 laty tam panowała.

Sensacyjne to odkrycie wywołało wielkie wrażenie wśród ludności Besarabji.

## Najniebezpieczniejsze stworzenie świata

Bardzo wielu uczonych twierdzi, że do najniebezpieczniejszych stworzeń świata nie należy nikt inny, tylko właśnie — ta całkiem mała nasza mucha. Ta, która codziennie sprawia nam sporo kłopotów, lecz którą traktują jeszcze tylko jako dokuczliwe stworzenie, a nie niebezpieczne, groźne dla życia ludzkiego. Lecz, aby właśnie udowodnić w całej rozciągłości, że tak jest, w jednym z zakładów naukowych przeprowadzono badania z 400 muchami.

Wszystkie te muchy zostały złapane w różnych skrzyniach, gdzie wyrzucano odpadki. Długie prace badawcze stwierdziły fakt przerażający, że każda z tych much była rozsądnikiem jednego miliona bakterij.

Badania te przeprowadzono w następujący sposób: Złapaną muchę puśczonego na kawałek żelatyny. Przedtem przeprowadzono mikroskopijne badania, aby stwierdzić, że żelatyna pozbawiona jest jakiegokolwiek bakterij. Mucha wędrowała sobie naturalnie z dużym trudem przez kilka godzin po tej żelatynie, nie mogąc się z niej uwolnić.

## Stosunek wagi ciała do wagi jaj u ptaków

U dużych ptaków wyraża się stosunek wagi ciała do wagi jaja, jak 36:1. U lilipucich — jak 17:1. Szczególnie dziwnie wypada ten stosunek np. u strusi, gdyż wynosi 60:1, u kolibrów jak 10:1, u jaskółek rzecznych, jak 3:1.

Owidjusza z przemysłowcem Pawłem Harmanem, odnajdzie bez trudu polobionego barona de Reiss.

Szwaczka pani Augusty, była kobietą mściwą i zawziętą. Owidjusz otruci ją usiłował, co więcej wykupił na nią wyrok, jakim mógł zgubić ją każdej chwili. Podobne rzeczy nie wybaczą się nigdy. Amanda przeto zaprzysięgła mu zemstę, od jakiej nie w świecie odwieść jej nie zdołają. W dniu więc przybycia Duchemina bez straty czasu, zaczęła o tem rozmowę.

— Jesteś gotów działać przeciw wspólnemu naszemu wrogowi? — pytała.

Raul, jak wiemy, słabego charakteru, ulegający łatwo obcym wpływom, twierdziłco odpowiedział.

— Dobrze! — zawołała Amanda — działaj więc zaczniemy.

— Lecz w jaki sposób?

— Przedewszystkiem trzeba nam śledzić tego człowieka, a skoro go odnajdziemy, chodźcie krok w krok za nim... stać się jego cieniem, ażeby odkryć gdzie mieszka.

— A skoro dowiemy się o tem?

— Znajdziemy sposób wejścia do niego, przeszukania w jego szafach i zabrania naszych papierów. Gotówże będziesz robić, co ci rozkażę?

— Wszystko.

— I posłuszny mi będziesz bez wahania?

— Jak żołnierz pruski swemu oficerowi.

— No! w takim razie wszystko

nić. Na każdym kawałku żelatyny wzdłuż drogi „wędrówki“ muchy znalazł się cała kolonia bakterij, których liczba dochodziła do kilkudziesięciu tysięcy. W całości na jednym kawałku żelatyny po wędrówce jednej muchy znalazł się ponad milion bakterij. Wiemy, że jak duża chęć siadają muchy na jedzeniu. Z każdym więc kąskiem łykamy miliony bakterij.

Organizm nasz zwalcza je wprawdzie dość skutecznie — lecz niezawszemu się to udaje. Stąd konieczność energicznej walki z tą groźną plagą, jaką są muchy — rozsądniki milionów bakterij.

## „Wieczna ondulacja“ w sądzie

W sądzie londyńskim pani Julia Roberta wygrała proces o odszkodowanie przeciwko pewnemu fryzjerowi, który przy zabiegu „wiecznej ondulacji“ poparzył jej czoło.

Ponimo wielkich arkanów nowoczesnej kosmetyki i chirurgji kosmetycznej, na czoło p. Roberts została widoczna czerwona blizna. Sędzia przyznał p. Roberts odszkodowanie w wysokości 42 funtów szt., motywując wyrok skazujący przymusem noszenia niemożliwej fryzury. Mężczyzna może nosić stale czoło zakryte, czy odkryte, obojętnie. Kobieta musi stosować się do mody, a ponieważ obecnie modne są czoła odkryte, pani Roberts poniosła przez swą bliznę niepowetowaną szkodę.

pójdzie dobrze! Jestem pewna, iż ów Owidjusz Soliveau zostaje w stosunkach z ojcem Marji Harman. Dowodem tego, jest akt przez ciebie wydany, jaki on dostarczył przemysłowcowi. Potrzeba jest zatem umieścić się na czatach w Courbevoie, w okolicy fabryki lub w Paryżu, w pobliżu pałacu przy ulicy Murillo. Później, czy wcześniej Soliveau przyjdzie do swego spółnika. Trzeba tam tylko śledzić wytrwale, a sposobność się zdarzy; musisz więc na ten cel odtąd poświęcić dnie całe. W chwili, gdy Owidjusz, którego znasz, wyjdzie od Harmana, pójdiesz za nim, czego jałym uczynić nie mogła. Jeżeli Harman nie przyjmuje go u siebie, w takim razie, przypuścić można, iż bywa on pewnie u niego. Musisz więc zarówno śledzić kroki milionera... powiadomić się o wszystkich jego zwyczajach... Wiedzieć gdzie chodzi, co robi.

— Będzie to niezbyt trudne...

— Niewygodne i długie być może, lecz cóż to znaczy wobec nadziei wyzwolenia się spod władzy tego nędznika i zemsty naszej ponad nim.

— Nigdy nie widziałem Pawła Harmana, a chcąc go śledzić, znać go przedewszystkiem potrzeba.

— Idź weczesnym rankiem na ulicę Murillo i czekaj, aż wyjdzie z pałacu, udając się do Courbevoie.

— Dobrze... jutro to uczynię.

d. c. n.

## 2240 miliardów centnarów wody splywa na ziemię w ciągu roku

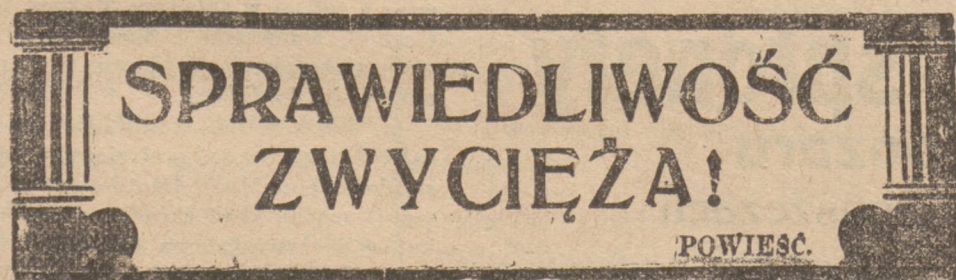
Żyjemy w okresie burz. Nie dziwnego, że w tym czasie zainteresowania nasze zwracają się ku „górnym sferom“, skąd w blasku błyskawic i wśród huku piorunów splywają na nas potopowe strugi deszczu.

Ile wody mieścić się może w takim ciemnym rezerwarze? Meteorolodzy obliczyli, że ilość opadów deszczowych jest w różnych częściach świata rozmaita. W Australji roczna przeciętna opadów wynosi 47 cm. W Europie pada już trochę więcej i roczna przeciętna opadów wzrasta na naszym kontynencie do 61 cm. Azja wykazuje roczną przeciętną 63 cm. Ameryka Północna i Afryka — 81. Rekord bije Ameryka południowa, gdzie roczna przeciętna opadów sięga 142 cm. to znaczy że na każdy metr kwadratowy powierzchni przypada przeciętnie w ciągu roku masa wody o głębokości 1.42

metr.

Ilości wody, które w ciągu roku splywają na ziemię, wynoszą 112.000 km. kubicznych, czyli 112.000.000.000 tys. metrów sześć. Ponieważ metr sześcienny zawiera 1.000 litrów, ziemia nasza otrzymuje w ciągu roku astronomiczną cyfrę 112.000.000.000.000 litrów wody deszczowej. Litr wody waży jak wiemy kilogram. Europa, dla której roczna przeciętna opadów deszczowych wynosi 61 cm., otrzymuje rocznie 610 kg. czyli ponad 12 centnarów wody.

Przeliczona na centnary ogólna waga mas wodnych, splywających w ciągu roku z „upustów niebieskich“ na ziemię, wynosi 2240 miliardów centnarów, co w stosunku dziennym odpowiada ilości 6.138 milionów centnarów, czyli 12 centnarów na kilometr kwadratowy powierzchni ziemi.



307.

— Odstępujesz zatem opiekuni, od swego zamiaru?

— Konieczność mi to nakazuje.

— I nie będziesz się starał odnaleźć tego barona de Reiss, który jedynym wyrazem, mógłby rozwiązać zagadkę?

— Nie!.. przynajmniej na teraz.

Mówiąc tak, Edmund krył prawdę, miał ważne powody, aby jej nie odsłonić swojemu wychowawcy.

Gdy wyszedł od Jerzego, jedna stała, niewzruszona myśl opanowała jego umysł. Odszukać za jakąkolwiek cenę owego barona de Reiss.

Połączmy się z Rauliem Duchemin. Bytność Edmunda Castel w Bois-le-Roi dała nam poznać, że były urzędnik merostwa w Joigny, wyjechał do Paryża. Zupełnie zdrow i zaopatrzony pięcioma tysiącami franków, jakie otrzymał od Towarzystwa kolei, tytułem odszkodowania za otrzymaną ranę, Duchemin w podróż pośpieszył.

W przeddzień dnia tego napisał do Amandy, iż przyjmuje uprzejmie z jej strony zaproszenie i korzystając będzie z jej gościnności. Jakoż za przybyciem do Paryża udał się na ulicę des Dames w Batignolles, gdzie nań oczekiwała już szwaczka pani Augusty.

Tak Duchemin, jak i Amanda, nie zapomnieli o planach zemsty, żywionych przeciwko Owidjuszowi Soliveau, pseudobaronowi de Reiss. Gorąco pragnęli dowiedzieć się, kim był rzeczywiście ów człowiek, w którego rękach znajdowały się obciążające ich ciężko dowody.

Duchemin rozumiał, ale niestety zapóźno, do jakiego stopnia kompromitowała go kradzież, spójniona w archiwum merostwa. Jedynym jego marzeniem obecnie było odebranie owego dokumentu, świadczącego o złożeniu Lucji do przytułku, oraz weksłu ze sfalszowanym podpisem. Amanda również żywo pragnęła odzyskać podpisane zeznanie u pani Delion, modniarki w Joigny. Ufała, iż przy pomocy stosunków wiążących





155.

— Nie — odparła drżącym głosem panna Verriere — nie... ja tego nie pojmuję... nie rozumiem! Ta pańska pozorna wspaniałość... przeraża mnie... Jakież powód nakazał panu być tak szlachetnym?

— Powód dwojaki... moja miłość dla pani i zapewnienie sobie mej zemsty. Wydaje się to pani zagadką? Otóż ja wytłumaczę. Życie pana Vandame, które do mnie należało na planie walki, należeć i obecnie nie przestało. Znałem, że nie czynię mu łaski, ale udzielał mi jedynie odroczenie. Służy mi prawo zabić go, skoro mi się tylko po doba. Jego obowiązkiem, jeśli jest czołowym wielkim honoru, o czym nie wątpię, jest przyjść na moje pierwsze wezwanie i wystawić pierś na mój strzał.

— Ach! — zapołała panna Verriere z przerażeniem i zgrozą — to niepodobna... to być nie może!

— Zapytaj pani o to świadków spotkania, nie mówię moich, bo tym nie ufalibyś może, lecz świadków pana Vandame, dwóch oficerów artylerji, jego przyjaciół. Usłyszysz, co ci odpowiedzą.

— Lecz zabić człowieka w ten sposób... na zimno, człowieka rozbrojonego... to byłoby podłe... niekiedy... to byłoby prostym morderstwem!

— Nie! to byłoby użyciem przynależnego mi prawa. Życie Emila Vandame do mnie należy legalnie, nieza-

przeczenie, ponieważ on godził na moje, a chybił. Udzielał mi odroczenia... kilka dni łaski, poczem upominę się o to, co mnie przynależy. Gdzież tu jest zbrodnia?

— Nie... nie... nie! — wołała gwałtownie Aniela — ja temu nie wierzę! Nie! pan nie jest takim potworem... Nie uczynisz tego, co mówisz!

— Być może... wyrok w tej mierze od pani zależy — odrzekł Desvignes ostrym głosem, jak ciecie szpady.

— Ode mnie? — powtórzyła panna Verriere z osłupieniem.

— Tak... od pani.

— W jaki sposób?

— Daruję mu życie, jeśli zostaniesz z nią żoną.

— Nigdy... nigdy!...

— Ha! zatem pani sama wygłaszasz wyrok śmierci dla porucznika.

— Niechaj umiera! Wiem dobrze, iż wolałby umrzeć raczej, aniżeli mnie widzieć zaślubioną innemu. Nigdy do pana należeć nie będę. Nigdy! słyszałaś? Wdowa zostanie.

— Vandame umrze... a pani będzie moją wbrew oporowi swojemu.

— Nie ufaj pan w to... Nie znasz mnie... Odrzucić się potrafię!

— Wola ojcowiska ten opór przełamać...

— Nie! ja nie ustąpię!

— Przypuśćmy na chwilę, że tak będzie... Jakież stąd następstwa? Pani nie wie zapewne... otóż ja ciebie

objaśnię w tym względzie. Cofnę kapitały, jakie wniosłem do jego banku i ruina, chwilowo zażegnana, ukaze się w całej okropności, a tym razem nie uchronię!

— Ruina?... — powtórzyła panna Verriere, jakby pochwyciona obłędem. — Nie! pan mnie chce tylko omanić... Pan kłamie!

— Nie wierzy więc pani temu?

— Nie wierzę! Ruina nie może zagrażać mojemu ojcu.

— Nie może zagrażać... Dlaczego?

— Posiadam majątek po mojej matce... posiadam miljon. A więc oddam to wszystko do ostatniego gresza dla ocalenia mojego ojca.

— Najprzód, ów miljon byłby kropłą wody w morzu, a powtóre, idź pani zażądaj od swego ojca owego miliona w dniu, w którym ja ustąpię ze spółki! Natenczas nie mu nie pozostanie... mniej niż nie, bo nie będzie mógł nawet powtórzyć owego pamiętnego zdania: „Wszystko stracone... oprócz honoru!” Honor ten runie, jak reszta! Nie chodzi tu bowiem o zwykłą ruinę, o którą pani o tem wie, lecz idzie tu o hańbę! Nie będzie to zwyczajna prosta upadłość, jaka zagraża twojemu ojcu z chwilą, gdy moja ręka usunie się od niego, ale to będzie bankructwo... bankructwo oparte na oszustwie, jakie prowadzi przed trybunał sądowy, do centralnego więzienia, a wreszcie na galery! Zostaniesz córka bankruta... więźnia, galernika... zło-czyńcy! Jak się to pani podoba?

— Boże!... mój Boże! — wołała dziewczę, zalamując ręce z rozpaczą.

— Znajdujesz mnie pani zapewne brutalnym... masz słusność... bo jestem nim w rzeczy samej — rzekł Desvignes; czynię to jednak dla ocalenia ciebie, musiałem ci ukazać tę straszną prawdę i przyłożyć do rany rozpalone żelazo. Trzymasz w swym ręku losy swojego ojca, porucznika Vandame i swój własny. Przyszłość będzie taka,

jaka pani zechcesz, aby nią była. Kocham cię miłością niewysłowioną, nie zmienną... Sądzę, że o tem nie wątpisz... Złożyłem tego dowód, powstrzymując ruinę i hańbę, zagrażającą waszemu domowi... Z tego, com dotąd uczynił, osądz, co mogę jeszcze uczynić! Zostań moją, a postawię się na takich społecznych wyżynach, iż wszystkie kobiety zazdrościć ci będą... Jeżeli się więc znajdują przeszkody na mojej drodze, usuń je... radzę ci, pani; nie szukaj poza niemi dla siebie schronienia, gdyż skruszę je bez wahania bez litości... przysięgam! Miłość podobna mojej, zdolna jest wstrząsnąć światem w podstawach, by dojść do celu. Prócz tej miłości, nic dla mnie nie istnieje. Miłość ta jest wszystkim!

— Lecz jeśli pan tak mnie kocha... — odrzekła drżącym głosem panna Verriere — winienś pojąć, że moje serce nie może ci się odplacić wzajemnością, ponieważ oddałam je innemu w całości.

— A więc dlatego, jeżeli będzie trzeba, zgładzę tego innego, do czego mam prawo — odpowiedział Desvignes z przerażającym uśmiechem. — Silna wola jest władczynią świata, ja chcę, byś mnie pani kochała i kochała mnie musisz!

Aniela padła na kolana przed nim, czernikiem, a wyciągnawszy ręce ku niemu błagalnie, zalała się łzami.

— Miej litość nade mną — wołała — łaski... och! łaski, błagam cię o nią!

— Ty to raczej, pani, winnaś się zlitować nade mną... Wiesz, jak cię kocham, a stąd, jak cierpię!

— A więc... bądź dla mnie bratem, a kochać cię będę... kochać, jak siostrę z całym poświęceniem i tklivością.

I wymówiwszy te słowa, wybuchła łkami.

d. c. n.

## Będziemy widzieć w nocy

Jedna z niemieckich firm elektrotechnicznych po długich badaniach i licznych próbach laboratoryjnych rozwiązała zagadnienie widzialności przedmiotów w nocy, lub poza zasłonami z mgły.

W tych dwóch inżynier firmy na posiedzeniu klubu technicznego — literackiego przedstawił rodzaj lornetki, która pozwala na widzenie przedmiotów nie tylko w nocy, ale również poprzez zasłony dymne, co ma duże znaczenie w wojnie. Aparat ten opiera się na tej samej zasadzie jak fotografowanie przy pomocy promieni ultraczernych, z tą różnicą, że pozwala oku ludziemu chwycić obrazy bezpośrednio. Wynalazek wywołał wielkie zainteresowanie nie tylko wśród techników ale również w kołach wojskowych.

— o o —

## Czy wiecie że...

Od kilku miesięcy wystawiono na ulicach Paryża automaty, które za wrzuceniem dwóch franków, dają komplet 40 słów miłosnych.

\* \* \*

Wynalazca amerykański Gordon Weste, wynalazł chemiczne związki, które, do dano do tytoniu, zmieniają kolor dymu. W lokalach, gdzie wiele się pali, będzie można obserwować całą tęczę kolorów. Czy to jednak będzie zdrowe dla płuc?

\* \* \*

Listonosz pieniężny w Londynie rocznie przeciętnie 15 funtów bilonu dziennie, co w roku składa się na poważny ciężar 5.475 funtów.

\* \* \*

Zdziwi zapewne niejednego fakt, że fabryka konserw dla zwierząt w Ameryce wyprodukowała przeszło 35 milionów puszek z pożywieniem dla psów kotów. Co do wielkości, jest ona druga z pośród wszystkich fabryk konserw w Ameryce.

\* \* \*

Na milion piorunów, jakie uderzają w Anglii, przypada śmierć 1 człowieka.

## Jak funkcjonariusze państwowi mają wykonywać czynności inspekcyjne i nadzorcze?

P. Premier Sławoj-Składkowski wystosował do wszystkich pp. ministrów okólnik, aby zwrócili uwagę funkcjonariuszom państwowym, którzy z ramienia władz, urzędów i instytucji państwowych, wykonują czynności inspekcyjne i nadzorcze, że przy pełnieniu swoich funkcji ograniczać się powinni do ściśle służbowego zakresu.

W szczególności w czasie pełnienia inspekcji winny być wykluczone wszelkie zbliżenia na gruncie towarzyskim z przedstawicielami instytucji nadzorowanych czy kontrolowanych, czy to w formie składania im wizyt, czy też w uczestniczeniu w przyjęciach, wydawanych przez nich, lub z ich udziałem. W szczególności zachować należy powściągliwość przy wypełnianiu zadań, polegających na rozstrzyganiu lub łagodzeniu zatargów pomiędzy dwiema stronami, zwłaszcza przy zatargach zbiorowych np. pomiędzy dworem a wsią. Unikać na leży nawet pozoru wejścia w porozumienie z jedną ze stron. Taki zaś pozór mogłoby stworzyć np. zatrzymanie się w budynkach, należących do jednej ze stron, np. w dworze, choćby budynek ten, czy to ze względów wygody osobistej, czy nawet ze względów służbowych był odpowiedni, należy o ile możliwości wyszukiwać inny, aby nie budzić podejrzenia, że przysługa wyświadczona przez jedną ze stron mogłaby wywrzeć wpływ na sposób załatwienia zatargów.

Inny okólnik mówi m. in., że zdążyła się, iż urzędnicy, w szczególności zajmujący wyższe stanowiska w administracji państwowej przyjmują zaproszenia na polowania, urządzone przez właścicieli większych obwodów łowieckich, nie licząc się z tem, że w

ten sposób zaciągają wobec zapraszających pewne zobowiązania towarzyskie, które mogą się okazać kłopotliwe przy wykonywaniu obowiązków służbowych. Niejednokrotnie później urzędujących polowania widuje się w gabinetach urzędników polujących, co w zestawieniu może budzić wątpliwość.

## ZE SPORTU

### Okręgowe zawody K.P.W. z udziałem zawodników zagłębiowskich

W Częstochowie odbyły się doroczne zawody okręgowe KP.W. z całego okręgu warszawskiego. Ogółem na zawody przybyło 246 zawodników (w czem 66 kobiet) z 27 ognisk.

Wyniki zawodów przedstawiają się następująco: W grupie starszych (ponad 23 lat) w biegu na 100 mtr.: 1) Kabala (Dąbrowa) 12.4 s., 2) Zalewski (Kutno). Skok w dal.: 1) Kabala 5 m. 66 cm. 2) Domagała (Warszawa Wsch.). Rzut granatem: 1) Krzaczynski (Sosnowiec) 54.06, 2) Domagała.

W biegu kolarskim na 50 km. 1) Jarmański (Warszawa Wsch.) 1 g. 45 m. 11 s., 2) Gapiński (Gostynin) 1.47.34, 3) Fijołek (Łowicz) 1:51.

Grupa młodszych (do lat 32) bieg na 100 mtr.: 1) Bogtko (Kutno) 11.8 s., 2) Dembowski (Częstochowa) 400 m. 1) Derwiszyński (Warszawa Praga) 55.4, 2) Szewczyk (Częstochowa), 1500 mtr. 1) Juszak Zygm. (Częstochowa) 4.56 s. 2) Kowalski (Warszawa Praga). Skok w dal.: 1) Rosław (Szczęśliwiec) 6.40 m. 2) Dembowski (Częstochowa). Skok wzwyż: Haberk (Dąbrowa).

Prosta przyzwoitość towarzyską wymaga, że tylko ten powinien iść polować, kto może odważnie się w równej mierze. Jeżeli możliwość ta nie istnieje, zaproszeń przyjmować nie wolno. Panowie Ministrowie mają wydać w tej sprawie odpowiednie zarządzenia.

wa G.) 165 m. Ławecki (Siedlce) 165 m. Rzut kulą: Gałaj (Łowicz) 11 m. 90 cm. 2) Grycz (Szczęśliwiec). Bieg kolarski: Wiśniewski (Warszawa Wsch.) 1:40.15, 2) Piotrzycki (Warszawa Praga) 1:40.16 sek.

Konkursy kobiece. 60 mtr.: 1) Jeżewiczówna Łódź Kal. 5.6, 2) Wolframówna (Warszawa Praga). Rzut dyskiem: Paliszewska M. (Sosnowiec) 26.63, Rossówna (Łódź Kal.). Skok wzwyż: Paliszewska Ir. (Sosnowiec) 144 cm. (pobiła dotychczasowy rekord okręgu o 1 cm.), 2) Paliszewska Michalina (Sosnowiec) 135 cm.

Siatkówka pań: Ognisko (Warszawa Praga) — Ognisko (Warszawa Szczęśliwiec) 2:1, Siatkówka męska: Ognisko (Warszawa Szczęśliwiec) — Ognisko (Warszawa Wsch.) 2:0.

W ogólnej punktacji zwyciężyło Ognisko Warszawa Praga, 2) Ogniska Częstochowa i Sosnowiec, z równą ilością punktów. Związki zawodowe Ogniska Warszawa Praga otrzymały popiersie Marszałka Piłsudskiego z brązu, nagrodę zarządu okr. warszawskiego.



## JASTRZĘBIE — ZDROJ Perła uzdrowisk śląskich

Nadzwyczajne wyniki leczenia gołęcia stawowego i mięśniowego, ischiasu, dny, artretyzmu, skrofulozy, chorób kobiecych i chorób sercowych. — Bardzo dostępne kuracje ryczałtowe. — Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu Kąpielowego, oraz Biura Podróży „Orbis” i „Francopol”.

## Olimpijczycy polscy w Berlinie Eleanor Holm ulaskawiona - Heljasz pozostał w domu

W środę o godz. 7 wiecz. przybyła do Berlina na dworzec Friedrichstrasse polska drużyna olimpijska, prowadzona przez prezesa Polskiego Kom. Olimpijskiego p. Glabisz. Na dworcu zebrało się blisko tysiąc osób, w tym połowa kolonii polskiej. Zjawili się także delegacja komitetu organizacyjnego Igrzysk Olimpijskich z dr. Lewaldem na czele.

Punktualnie o godz. 7 wieczór na dworzec zjechał pociąg z lokomotywą udekorowaną kwiatami i symbolicznymi pięciorami kołami olimpijskimi. W oknach ukazywały się roześmiane twarze naszych zawodniczek i zawodników, za chwilę zawodnicy wysiadają i ustawiają się dwójkami na peronie. Do zawodników przemówił dr. Lewald, witając ich serdecznie. Następnie p. Glabisz w języku niemieckim i polskim wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Po odegraniu hymnu polskiego zawodnicy polscy udali się do oczekujących na nich samochodów. — Przed dworcem zebrało się moc ludzi, którzy entuzjastycznie witali naszą drużynę. Zawodnicy na si usadowili się w 6 samochodach, przyjeżdżając do Friesenhofu koło stadjonu olimpijskiego, a zawodnicy do wioski olimpijskiej, gdzie komendant tej wioski v. n. zu Gilsa serdecznie ich powitał. W momencie przybycia drużyny polskiej do wioski olimpijskiej wzniesiono na maszt flagę polską, na znak przybycia naszej drużyny.

Słynna już na cały świat z swych porównawczych rekordów na parowcu „Manhattan” rekordzistka olimpijska w pływaniu Eleanor Holm, została naskutek interwencji całej ekspedycji olimpijskiej USA, zwolniona z dyskwalifikacji nałożonej przez kierownictwo.

Dzięki temu Eleanor Holm będzie startowała w konkurencjach pływackich na tegorocznej Olimpiadzie.

Ulaskawienie Eleanor Holm poprzedzone było usilnymi zabiegami i niewątpliwymi dowodami skruchy i żalu ze strony bohaterki barów i lokali dancinowych. Eleanor Holm płakała nieustannie od chwili przybycia do Niemiec, szczególnie w chwili, gdy z 502 uczestników ekspedycji amerykańskiej jako jedyna nie pojechała do wsi olimpijskiej, lecz musiała wynająć pokój w prywatnym hotelu.

Jak się okazuje, Eleanor Holm jest żoną kapelmistrza jednego z nocnych lokali w Hollywood i tam prawdopodobnie była tak znacznej rutyny w zapijaniu się.

Na tle tej wiadomości tem przykrej uderza fakt pozostawienia rekordzisty polskiego w pchnięciu kulą Zygmunta Heljasza w kraju. Ostatnie przewinięcie Heljasza było niewątpliwie o wiele mniejsze, niż to, jakiego dopuściła się Eleanor Holm. — Heljasz nie usłuchał wezwania nieznanego mu osobiście lekarza polskiej drużyny olimpijskiej.

Ponieważ jako oficjalny powód niewystąpienia Heljasza na Olimpiadę podano jego zatarg z kapitanem dr. Rettingerem, opinia publiczna dziwi się słuszenie temu osłabieniu olimpijskiej reprezentacji polskiej. Przy odpowiednim podejściu do zawodników można niekiedy uzyskać więcej dyscypliny i posłuchu, niż przez stosowanie metody ścisłej żołnierskiej komendy.

**× KISZBURNO MISTRZEM ŚWIATA W STRZELANIU DO GOŁĘBI.** — W Berlinie zakończone zostały trzydniowe rozgrywki o mistrzostwo świata w strzelaniu do gołębi. Wielkie zwycięstwo odniósł zawodnik polski Józef Kiszurno, zdobywając, mimo bardzo ciężkiej konkurencji, mistrzostwo świata Kiszurno, uzyskał 273 pkt., wicemistrz świata i mistrz Europy Węgier Halasy osiągnął 272 pkt., trzeci był Niemiec Schoebel — 270 pkt. Kiszurno uzyskał złoty medal oraz nagrodę honorową kanclerza Hitlera.

**× KOMISARZ KIEL. OZPN.** po zapoznaniu się z protestem Orlecia odnośnie do unieważnienia meczu o wejście do klasy A podokręgu częstochowskiego, rozegranych z Naprzodem radomskim postanowił protest ten odrzucić i uznać wynik osiągnięty na boisku. Temsamem Orle straciło wszelkie szanse na wejście do klasy A.

**× ROZGRYWKI O MISTRZOSTWO JUNIORÓW CZĘSTOCHOWY** zostały już zakończone. Mistrzem została Brygada, zdobywając na 8 gier 12 pkt. przed Skra 9 pkt., Victorią 8 pkt., Turystami 6 pkt. i Stradoniem 5 pkt. Ponieważ w podokręgach: kieleckim i zagłębiowskim na skutek zaniedbania władz piłkarskich, mistrzostwa nie odbyły się, mistrz Częstochowy — Brygada, zdobył automatycznie mistrzostwo okręgu kieleckiego i prawo do wyjazdu na dwutygodniowy obóz dla juniorów — Sierakowie.



Wydawca Helena Mensiorska.

Drak „Expres Zagłębia” Sosnowie Teatralna 1,

Redaktor odp. Tadeusz Lipski

## Legenda o drożyznie energii elektrycznej rozwiana!

Dzisiaj energia elektryczna jest w wielu wypadkach tańsza niż gaz, nafta lub węgiel.

Żądajcie szczegółów w Wydziale Taryf i Propagandy — Telef. 55.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA  
w Zagłębiu Dąbrowskiem, S. A.

DZIS! CENY MIEJSC OD 25 gr.  
Król humoru!

## HAROLD LLOYD

w wesołej bezpretensjonalnej komedii p. t.

## MLECZNA DROGA

W pozostałych rolach: ADOLPHE MENJOU, VERREE TEAS, DALC, HELEN MAELC, WILLIAM GARGON i DOROTHY WILSON.

NADPROGRAM: TYGODNIKI PATA i FOXA.  
Początek sensu o godz. 18ej.

DZIS PODWÓJNY PROGRAM!  
I. Film sowiecki p. t.

## Żona za 1.000 rubli

II. Znakomita para gwiazd KAY FRANCIS i William POWELL w potężnym dramacie pt.

## Droga bez powrotu

Ceny miejsc od 25 gr.

bę i datę rejestru klubu czy stowarzyszenia.

5. Podaje się do wiadomości klubów i stowarzyszeń, że przy przeprowadzaniu wszelkich rozgrywek i zawodów obowiązują przepisy Polskiego Zw. Gier Sportowych.

6. Termin rozgrywek mistrzowskich poszczególnych klubów rozlosowanych, ze stanem, podany oddzielnym komunikatem, który ukaże się w przyszłym tygodniu.

Prezes:  
JEZIOROWSKI PRZEMYSŁAW.  
Sekretarz PARZNIIEWSKI ROMAN.

## Ogłoszenie

W rejestrze spółdzielni Sadu Okręgowego jako Rejestrowego w Sosnowcu dokonano w dniu 5 czerwca 1936 roku następującego wpisu:

R. S. 313. Bank Rzemieślniczy, Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Sosnowcu. Nazwa firmy obecnie brzmi: „Spółdzielnia Bank Rzemieślniczy, spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością”. Do zarządu wybrano Jana Bednarka. Z zarządu ustąpił Aleksander Świecicki.

## Wesoły Kacik

### TO CO INNEGO?

— Tak, kobiety chętniej mówią niż słuchają.  
— Nie zawsze, mój drogi!  
— Czyżby?  
— Gdy ktoś np. oświadcza się!

### MĄDROŚĆ NATURY

— Słyszeliście, że wszystko w naturze jest celowe. Może ktoś z was przytoczy mi jakiś przykład?  
— Łabędź, panie psorze.  
— Łabędź? Dlaczego?  
— A bo łabędź ma długą szyję po to, żeby nie utonął podczas powodzi.

### WARUNEK

Ona: — Jeśli nie dostanę kapelusza, nie odezwę się do ciebie ani razu w ciągu dwóch tygodni.

On: — Czy mogę na to liczyć?

W SZKOLENIE  
— Jasiu, nazwij mi aparat, który wchłania wilgoć!  
— Rynna, panie psorze!

### DLACZEGO KRZYCZY

W biurze awantura. Klient ze zdziwieniem:  
— Któż tak krzyczy?  
Szef: — Mój cichy spółnik!

### TRUDNE ZLECENIE

— Czy tu u panów jest biuro tłumaczeń?  
— Tak jest. Czem możemy panu dobrodziejowi służyć?  
— Prosiłbym o wytłumaczenie mojej żonie, że przy obecnym zastoju trudno myśleć o nowym kapeluszu.

### ZNA SWOICH

— Słuchaj, Karolku, jesteś moim przyjaacielem?  
— Oczywiście — ale dzisiaj nie.

## DROBNE OGŁOSZENIA

### POSADY I PRACE

PRACOWNIK fryzjerski potrzebny zaraz. Zakład fryzjerski Zyngerman, Sosnowiec, Modrzejowska 47.

### ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIONO legitymację bezrobocia na nazwisko Sokur Piotr, wydana w gminie Zagórze.

JARON STANISŁAW unieważnia zgubiony patent IV kategorii wydany w Dąbrowie.